

BIJLAGE: PARTICIPATIEPARAGRAAF KOERSDOCUMENT

FRAME: "SAMEN SLIM DE TOEKOMST IN"

Vitale dorpen en een toekomstbestendig buitengebied

A. CENTRALE VRAAG

We stellen onszelf, inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties de volgende vragen:

1. Hoe houden we de dorpen vitaal nu en in de toekomst?
2. Hoe maken we het buitengebied toekomstbestendig?
3. Hoe zie jij jouw bijdrage hierin?

B. DOEL

- Aansluiten op de behoefte van inwoners (gebiedsgerichte uitwerking) door te weten wat er leeft (korte termijn voor eventuele bijstelling koersdocument).
- Inwoners, ondernemers en organisaties bewust maken van de opgaven, bouwen van een netwerk en uitnodigen om actief mee te doen met de uitvoering van ambities die zijn opgenomen in de omgevingsvisie (lange termijn na vaststelling omgevingsvisie).

C. ROL/ INVLOED PARTICIPANTEN

- Mee weten
- Meedenken
- Meewerken

We nemen de inwoners mee in de voorbereiding op het vaststellen van de omgevingsvisie (mee weten) en halen meningen en ideeën op die zij daarbij hebben (meedenken). Maar we gaan nog een stap verder. Tijdens en na het vaststellen van de omgevingsvisie stimuleren we mensen om met eigen initiatieven te komen, oftewel we inspireren inwoners om zelf aan de slag te gaan met de ambities die we samen bepalen in de omgevingsvisie (meewerken).

Leren samenwerken

Meewerken betekent ook dat inwoners verantwoordelijkheid krijgen én dat de gemeente die geeft. Dat is wennen. Voldoende tijd en de juiste energie is nodig om de samenwerking tot een succes te maken. Om inwoners hierin zo goed mogelijk te ondersteunen zorgen wij voor gerichte vragen die duidelijk afgebakend zijn. We zijn duidelijk over wat het oplevert (verwachtingsmanagement) en komen onze afspraken na.

D. ROL GEMEENTE

- Initiëren, organiseren, motiveren en stimuleren participatieproces.
- Bewaken algemeen belang, lange termijn en integraliteit (belangenafweging)
- Vaststellen van de visie en uitvoering monitoren (algemeen voor de Omgevingswet)

De rol van *meebepalen* is binnen dit proces de rol van de gemeenteraad. De gemeente is in de lead, zorgt voor de inkadering van de opgaves en helpt om het overzicht te behouden.

E. PEILING EN TWEE SPOREN VOOR PARTICIPATIE

Peiling

Het koersdocument wordt in april 2021 voorgelegd aan de raad. Op basis van de besluitvorming doen we (binnen de mogelijkheden die er zijn vanwege COVID-19) een eerste, brede peiling bij inwoners, ondernemers en organisatie (lichte vorm van participatie).

In de aanloop naar de verkiezingen en tijdens de formatie starten we met het vervolg van de participatie (de verwachting is dat eind dit jaar meer mogelijk is). Het resultaat van de participatie staat immers los van de verkiezingen. Voor de twee sporen ziet de planning er globaal als volgt uit:

Spoor 1: Stakeholders

We sluiten aan bij de bestaande overlegstructuur met professionele en maatschappelijke organisaties door de omgevingsvisie tijdens de reguliere overleggen te agenderen. In dat proces zorgen we voor verbindingen tussen partijen en gaan we op zoek naar gezamenlijke thema's en acties.

Na de peiling voor de bouwstenen doorlopen we drie stappen:

Globale planning

	2021				2022					
	April	Mei	juni		Dec.	Jan.	Feb.	Maart	April	Mei
Eerste brede peiling										
1. informatie ophalen										
2. informatie analyseren										
3. Plenaire terugkoppeling 'omgevingsmarkt'										

Stap 1. In de verschillende reguliere overleggen¹ agenderen we de omgevingsvisie met als doel informatie ophalen en aanknopingspunten vinden voor het vervolg. We agenderen dit

---

¹ In de bijlage een overzicht van de professionele en maatschappelijke organisaties die we in ieder geval gaan betrekken.

onderwerp als een agendapunt van ongeveer 1,5 uur dat bestaat uit vijf onderdelen (van globaal naar concreet):

- Welke thema's/opgaven spelen en op welke manier?
- Waar ben jij als organisatie van: waar zijn jullie goed in? Wat kunnen jullie bijdragen?
- Op welke thema's heb je invloed? En, welke niet maar zijn wel (mede) bepalend?
- Hoe kunnen organisaties elkaar versterken: waar zijn andere organisaties goed in? En, hoe kunnen jullie deze organisaties helpen om verder te komen?
- Welke acties lopen en zijn verder nodig?

De vragen worden ruim van tevoren verzonden, zodat deelnemers zich kunnen voorbereiden.

Stap 2. We analyseren de informatie aan de hand van de volgende drie vragen:

- Is er bijstelling van het koersdocument nodig?
- Zijn er koppelkansen door partijen te verbinden?
- Welke concrete acties kunnen we opnemen in het koersdocument?

Stap 3. De terugkoppeling benutten we om de analyse te delen en koppelkansen te verkennen. Dat doen we in de online omgeving en tijdens een fysieke 'omgevingsmarkt'.

Spoor 2: Informeel netwerk – bewoners

Participatie gaat over contact maken, verbindingen leggen en deelnemen.

We zetten in op een mix van fysieke events en een online tool. Afgelopen jaar heeft laten zien dat er technisch veel mogelijk is om online te communiceren. Maar ook dat we op een digitale, meer beeldende manier een andere groep (jongeren) kunnen bereiken.

Een *event* kan een traditionele bewonersbijeenkomst zijn maar ook een straatinterview, een open dag of een tentoonstelling van schoolopdrachten. Het idee van een *online tool* laat zich het beste omschrijven als een *intranet* voor bewoners. Een digitaal platform waar inwoners elkaar kunnen ontmoeten, discussiëren en ideeën uitwisselen, maar ook een kalender kunnen vinden die aankondigt wanneer evenementen worden georganiseerd om mee te praten over de omgevingsvisie of een specifiek onderwerp daarbinnen. We maken dus niet alleen gebruik van representatieve participatie, maar ook van directe consultatie.

Globale planning

	2021		
	April	Mei	juni
Eerste brede peiling			

	2021					2022				
	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Jan.	Feb.	Maart	April	Mei.
1. Voorbereiding										
2. Online aftrap-trailer										
3. Bewonersavonden										
4. Visualisatie koersdocument										

5. Online consultatie										
6.(Winters) event*										
7. Terugkoppeling fysiek										
8. Terugkoppeling digitaal										

*Als dit opportuun is vanwege COVID!!

 Online

 Fysieke events

Toelichting

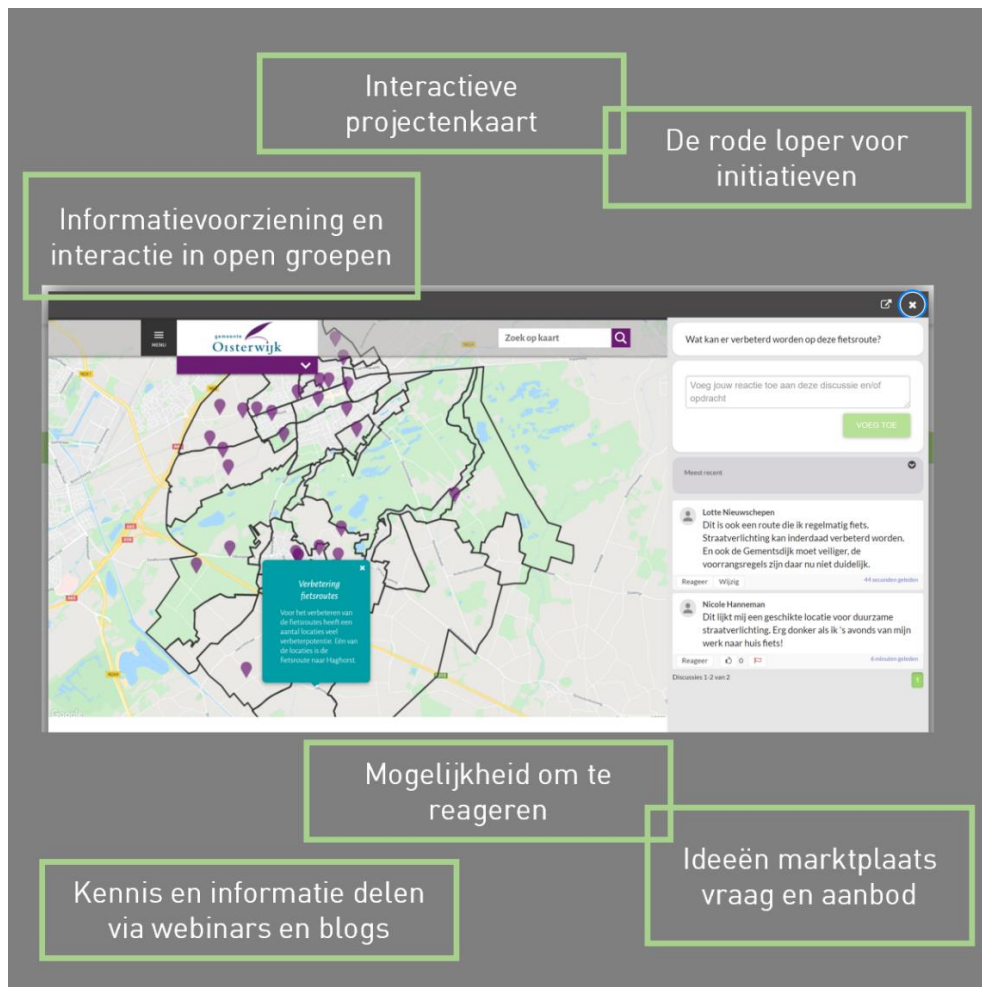
Stap 1. De maanden augustus en september worden gebruikt om het online platform te bouwen, zodat alles klaar staat om in oktober voortvarend aan de slag te kunnen. De bedoeling is dan ook dat de eerste inhoudelijke bijdragen voor de website (denk aan filmpjes, interactieve kaarten etc.) klaar zijn om het platform te vullen en doorlopend interessant en actueel te houden voor inwoners om te bezoeken.

Stap 2. Begin oktober is het startmoment voor het participatietraject. We beginnen met een *trailer* dat begint met inspiratiebeelden uit het verleden en toewerkt naar kansen voor de toekomst. De trailer nodigt inwoners uit om mee te doen met het participatieproject en wordt op het online platform, sociale media kanalen van de gemeente en bij de lokale omroep getoond. Ook een agenda met alle te verwachten evenementen staat klaar.

Stap 3. We organiseren thematische en gebiedsgerichte bewonersavonden om de inwoners te informeren en te bevragen over de inhoud van het koersdocument (mee weten en meedenken). Hierbij realiseren we ons dat er verschillende clubjes bewoners (belangenbehartigers) zijn die op eigen initiatief aan de slag zijn met het organiseren van inspraak. We beginnen klein met deze positieve en actieve groep bewoners, sluiten aan op de beweging die zij hebben ingezet om van daaruit met de goede energie verder te bouwen. Het in positie brengen en enthousiasmeren van deze *ambassadeurs van de dorpen* nodigt anderen uit om betrokken te raken en mee te doen.

Stap 4. Iedere week verschijnt er een infographic filmpje (*explainers*) over een van de thema's met uitleg door lokale helden (visueel maken koersdocument). De filmpjes worden op het online platform, sociale media kanalen van de gemeente en bij de lokale omroep getoond. Op het online platform kunnen mensen reageren en hun mening en ideeën over de onderwerpen delen.

Stap 5. Thematisch en gebiedsgericht ideeën en meningen ophalen bij alle doelgroepen, door te reageren op een interactieve kaart, enquêtes etc.

Afbeelding geeft beeld van de mogelijkheden voor het interactieve digitale platform.

Stap 6. Een (winters) event, we denken daarbij aan een jaarlijks terugkomend laagdrempelig en leuk (meerdaags) festival Ervaringen die eerder zijn opgedaan bij vergelijkbare bijeenkomsten in Gemert-Bakel, denk bijv. aan de Burgertop G1000 Gemert Bakel, nemen we mee bij het verder uitwerken van de vorm.

Dit jaar organiseren we de eerste editie met als thema 'samen slim de toekomst in'. We benutten dit jaar als een startup jaar. Het idee is namelijk om het evenement zo veel mogelijk in samenwerking met lokale vrijwilligers (denk aan oranje comité, carnavalsvereniging) maar wellicht ook commerciële partijen die ervaring hebben met het organiseren van events te organiseren. Aangezien de coronamaatregelen (en de gevolgen daarvan) al veel heeft gevraagd van onze lokale ondernemers en vrijwilligers kiezen we er dit jaar voor om het evenement qua organisatie en regelwerk zo laagdrempelig mogelijk te houden.

In voorbereiding op dit evenement maakt onze 'dorpsomroeper' een roadtour door alle kernen, zodat de inwoners tijdens inloopmomenten - die van tevoren aangekondigd worden - hun ideeën over 'samen slim de toekomst in' kunnen delen. **PS: of dit opportuun is ook afhankelijk van de ontwikkelingen met COVID-19.**

Stap 7 en 8. Terugkoppeling vanuit de gemeente over wat er met de uitkomsten gedaan is. Dit doen we fysiek (bewonersavonden) en online (op het digitale platform). Het idee is om dit

te doen in de vorm van een dorpsdebat, zodat ook onderling gereageerd wordt en verschillende invalshoeken inzichtelijk worden.

STAKEHOLDERS (professionele en maatschappelijke organisaties)

Onderstaande lijst zijn de professionele- en maatschappelijke organisaties die worden betrokken bij spoor 1 van het participatieproces.

Professionele organisaties:

- Provincie Noord Brabant
- Waterschap Aa en Maas
- Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant
- Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost
- Samenwerkingsverband Brabantse Peel
- Buurgemeenten buiten de Peel
- Samenwerkingsverband Metropoolregio Eindhoven
- Brainport Eindhoven
- Innovatiehuis De Peel
- Peelland Interventie Team (PIT)
- Blink
- Samenwerkingspartners onderwijs
- GGD Zuidoost Brabant
- Wijkteams sociaal domein
  - politie
  - wijkzorg
  - maatschappelijk werk

- Goed Wonen Gemert
- Zorgaanbieders (zoals Zorgboog / ORO)
- Brabants Landschap
- Vereniging Natuurmonumenten
- Staatsbosbeheer

Maatschappelijke organisaties:

- VVV Gemert-Bakel
- IVN
- Werkgroepen zorg dorpen/Zorg Coöperatie Gemert (ZCG)
- Werkgroepen Beweegakkoord
- Heemkundekring De Kommanderij Gemert
- Heemkundekring Bakel en Milheeze
- Heemkundekring De Rips D'n Blikken Emmer
- ZLTO Gemert-Bakel
- Stichting Landschap Bakel Gemert
- Wijk- en dorpsraden

- Dorpsoverleg Handel
  - Dorpsoverleg De Rips
  - Dorpsoverleg Elsendorp
  - De Stem van Bakel
  - Stuurgroep de Mortel
  - Dorpsoverleg Milheeze
- Ondernemersverenigingen (direct lijntje met dorpsraden):
    - Bedrijven Kontakt Gemert-Bakel (BKG)
    - Jonge Ondernemers Gemert-Bakel (JOGB)
    - Ondernemersvereniging Bakel (OVB)
    - Ondernemersvereniging De Mortel (OVM)
    - Ondernemersvereniging Elsendorp (OVE)
    - Ondernemersvereniging Milheeze (OVM)
    - Ondernemersvereniging De Rips (OVR)